

Словник-довідник
з української мови

Додаток до навчального посібника
з української мови
«Вступний фонетико-граматичний курс»

Затверджено

Центральним методичним комітетом ВНМУ ім. М. І. Пирогова
Протокол № від « » 2014

Укладачі: викл. Поліщук Л.М., ст. викл. Гринь Л.Д.,
ст. викл. Щур Н.Г.

Рецензенти: к.пед. наук, доц. кафедри українознавства ВНМУ
імені Н.І. Пирогова Лісовий М.І.

Редакційно-видавнича група:

відповідальний редактор	–	проф. Гумінський Ю.Й.
зав. відповідального редактора	–	проф. Тарасюк В.С.
	–	ст. науковий співробітник,
	–	к. психол. наук Корольова Н.Д.
редактор	–	викл. Поліщук Л.М.
секретар	–	ст.викл. Коваль І.Є.

Даний словник-довідник рекомендується для використання студентами 1 курсу (з англійською мовою навчання) як додаток до навчального посібника з української мови «Вступний фонетико-граматичний курс».

Словник складається з 18 уроків, які включають поурочний українсько-англійський словник використовуваної лексики, граматичну довідку у вигляді таблиць з коментарем англійською мовою, ряд вправ і завдань, спрямованих на закріплення пройденого матеріалу.

Метою словника є вироблення і розвиток фонетичних навичок, засвоєння й закріплення лексико-граматичного матеріалу, формування мовленнєвих навичок та вмінь.

Урок 1

Ukrainian alphabet

The alphabet comprises thirty-three letters and an additional sign — the apostrophe. Twenty two letters represent consonants (б, в, г, ґ, д, ж, з, к, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ, ь), ten vowels (а, е, є, и, і, ї, о, у, ю, я). The soft sign ь has no phonetic value, but indicates softening of a preceding consonant.

Ukrainian Letter	U.S. Board of Geographic Name Transliteration	Recommended Pronunciation
А а	A a	ah like a in father
Б б	B b	b like b in bat
В в	V v	v like v in valve
Г г	H h	h like h in hat
Ґ ґ	G g	g like g in got
Д д	D d	d like d in dog
Е е	E e	eh like e in let
Є є	YE ye	yeh like ye in yes
Ж ж	ZH zh	zh like ge in garage
З з	Z z	z like z in zoo
И и	Y y	ih like i in it or y in myth
І і	I i	ee like ee in meet
Ї ї	YI yi	yee like yie sound in yield
Й й	Y y	y like in yolk
К к	K k	k like k in kit
Л л	L l	l like l in lab
М м	M m	m like m in more
Н н	N n	n like n in no
О о	O o	o like o in off, dot
П п	P p	p like p in poor
Р р	R r	r like r in error
С с	S s	s like s in sit
Т т	T t	t like t in toe
У у	U u	oo like oo in boot
Ф ф	F f	f like f in fit
Х х	KH kh	kh like ch in Loch Ness
Ц ц	TS ts	ts like ts in bats
Ч ч	CH ch	ch like ch in chip
Ш ш	SH sh	sh like sh in shot
Щ щ	SHCH shch	shch like sh ch in fresh cheese
Ь ь	soft sign	soft sign
Ю ю	YU yu	yu like the word you
Я я	YA ya	ya like ya in yacht

Друкована літера	Рукописна літера	Назва літери
А а	<i>Аа</i>	[а]
Б б	<i>Бб</i>	[бе]
В в	<i>Вв</i>	[ве]
Г г	<i>Гг</i>	[ге]
Г г	<i>Гг</i>	[ге]
Д д	<i>Дд</i>	[де]
Е е	<i>Ее</i>	[е]
Є є	<i>Єє</i>	[је]
Ж ж	<i>Жж</i>	[же]
З з	<i>Зз</i>	[зе]
И и	<i>Ии</i>	[и]
І і	<i>Іі</i>	[і]
Ї ї	<i>Її</i>	[жі]
Й й	<i>Йй</i>	[јот]
К к	<i>Кк</i>	[ка]
Л л	<i>Лл</i>	[ел]
М м	<i>Мм</i>	[ем]
Н н	<i>Нн</i>	[ен]
О о	<i>Оо</i>	[о]
П п	<i>Пп</i>	[пе]
Р р	<i>Рр</i>	[ер]
С с	<i>Сс</i>	[ес]
Т т	<i>Тт</i>	[те]
У у	<i>Уу</i>	[у]
Ф ф	<i>Фф</i>	[еф]
Х х	<i>Хх</i>	[ха]
Ц ц	<i>Цц</i>	[це]
Ч ч	<i>Чч</i>	[че]
Ш ш	<i>Шш</i>	[ша]
Щ щ	<i>Щщ</i>	[ща]
Ь ь	<i>Ьь</i>	[м'який знак]
Ю ю	<i>Юю</i>	[ју]
Я я	<i>Яя</i>	[ја]

мама, мати	mother
тато	father
мед	honey
один	one
тема	theme
дата	date
дитина	child
тут	here
там	there
и, а	and
це	it is, this
ти	you
ми	we
Де?	Where?

Урок 2

банан	banana	буква	letter
батон	loaf	пакет	packet
небо	sky	будинок	house
пан	Mr.	деканат	deanery
помада	pomade	ноутбук	Notebook
вода	water	декан	dean
два	two	фонтан	fountain
мова	language	буфет	buffet
диван	sofa	код	code
вдома	at home	кома	coma

ВИ	you	кава	coffee
ВІН	he	декан	dean
ВОНА	she	так	yes
ВОНО	it	банк	bank
ВОНИ	they	око	eye
ФОТО	photo	куток	corner
КВИТОК	ticket	теж	also

Урок 3

СИН	son	море	sea
СОН	sleep	номер	number
СУП	soup	дерево	tree
СОНЦЕ	sun	коридор	corridor
СУМКА	bag	спорт	sport
СТУДЕНТ	student	добре	good
СТУДЕНТКА	student	лист	letter
СОБАКА (ВІН)	dog	лампа	lamp
СУБОТА	Saturday	слово	word
ТЕКСТ	text	словник	dictionary
КАСА	cash desk	склад	syllable
АВТОБУС	bus	село	village
ЗВУК	sound	клас	class
ЗИМА	winter	килим	carpet
ЗАМОК	lock	телефон	phone
ЗУПИНКА	stop	вокзал	station
РИС	rice	пенал	pencil case
РИБА	fish	булка	loaf
РУКА	hand	молоко	milk
РОБОТА	work, job	адреса	address

родина	family	халат	dressing gown
брат	brother	хвороба	disease
сестра	sister	вухо	ear
парк	park	сходи	stairs
сир	cheese	холодно	coldly
три	three	центр	center
пара	lesson	президент	president
урок	lesson	карта	map
фраза	phrase	весна	spring
вправа	exercise	ресторан	restaurant
перерва	break	спортсмен	sportsman
кафедра	Department	математик	mathematician
ректор	rector	касир	cashier
директор	director	професор	professor
квартира	apartment	артист	artist
базар	market	артистка	artist
супермаркет	supermarket	секретар	secretary
цукор	sugar	секретарка	secretary
цукерка	candy	музикант	musician
курка	chicken	цифра	numeral

Урок 4

Хто ?	Who?	батько	father
ні	no, not	батьки (вони)	parents
ніс	nose	мазь (вона)	ointment
пані	Mrs. lady	хлопець (він)	boy

університет	university	олівець (він)	pencil
лікар	doctor	іноземець(він)	foreigner
ліки (вони)	medicines	дідусь(він)	grandfather
ліфт	lift	аптека	pharmacy
хліб	bread	фізик	physicist
дім	house	медсестра	nurse
діти (вони)	children	будь ласка	please
тітка	aunt	президент	president
стіл	table	поет	poet
друзі (вони)	friends	медаль (вона)	medal
зірка	star	ось	here
ціна	price	день (він)	day
сік	juice	осінь (вона)	autumn
сіль (вона)	salt	донька	daughter
таксі (воно)	taxi	нуль	zero
сусід	neighbor	альбом	album
двері (вони)	door	ВІДПОВІДЬ (вона)	answer
сторінка	page	СИНОНІМ	synonym
тарілка	cymbal	АНТОНІМ	antonym
місто	city, town	твердий звук	hard sound
місце	place	м'який звук	soft sound
міліціонер	policeman	апостроф	apostrophe
обід	dinner	алфавіт	alphabet
бізнес	business	фільм	film
бізнесмен	businessman	фірма	firma
бібліотека	library	кіт	cat
папір	paper	кімната	room
вікно	window	кінець (він)	end
квіти (вони)	flowers	вихід	exit

вхід	entrance	його	his
я	I	її	her
ти	You	мій моя моє мої	My, mine
він	he	твій твоя твоє твої	Your, yours
вона	she	Як тебе (вас) звати?	What is your name?
воно	it	Мене звати ...	My name is ...
ми	we	Як його звати?	What's his name?
ви	you	Як її звати?	What's her name?

Урок 5

гість (він)	guest visitor	сніг	snow
група	group	дорога	road
газета	newspaper	магазин	shop
гумка	eraser	діалог	dialogue
гаманець (він)	purse	гудзик	button
годинник	watch	книга	book
граматика	grammar	фотограф	photographer
господар	host	таксист	taxi driver
домогосподарка	housewife	стілець (він)	chair
друг	friend	Вінниця	Vinnitsa
подруга	girlfriend	Україна	Ukraine
		Київ	Kyiv

Заповніть таблицю! (Fill in the table!)

<i>він</i>	<i>вони</i>	<i>вона</i>	<i>вони</i>
годинник		група	
друг		газета	
магазин		гумка	
діалог		граматика	
гудзик		зірка	
книга		подруга	
фотограф		дорога	
таксист		кімната	
фільм		тітка	
кіт		бібліотека	
ніс		медсестра	
університет		вправа	
лікар		студентка	
стіл		сторінка	
сік		тарілка	
сусід		аптека	
алфавіт		секретарка	
альбом		цукерка	
президент		<i>воно</i>	<i>вони</i>
урок		вухо	
банан		слово	
ноутбук		дерево	
бізнесмен		село	
спортсмен		місто	
музикант		вікно	

Урок 6

музей	museum	ім'я	name
трамвай	tram, tramway	сім'я	family
тролейбус	trolleybus	вулиця	street
крейда	chalk	кав'ярня	cafe
копійка	kopek	окуляри	eye glasses
лінійка	line	юрист	jurist
яблуко	apple	юнак	juvenile
яйце	egg	дякую	thank you
аудиторія	auditorium	комп'ютер	computer
дядько	uncle	люди	people
бабуся	grandmother	люстра	chandelier
неділя	Sunday	сюрприз	surprise
місяць (він)	month	костюм	costume
одяг	clothing	малюнок	picture
взуття	footwear	рюкзак	rucksack
плаття	dress	Європа	Europe
кохання	love	плеєр	player
питання	question	приємно	pleasantly
завдання	task	ін'єкція	injection
склянка	glass	прем'єр-міністр	the prime minister
кухня	kitchen	їдальня	dining room
гривня	UAH	їсти	to eat
лекція	lecture	поїзд	train
піцерія	pizzeria	країна	country
м'ясо	meat	столиця	capital
п'ять	five	по батькові	middle name

Урок 7

ІМЕННИК (NOUN)

Таблиця – РІД ІМЕННИКІВ (Table – The gender of the nouns)

Рід	Чоловічий (він)	Жіночий (вона)	Середній (воно)
Хто? Що?	друг□ музей деньЬ місяцьЬ вчительЬ іноземецьЬ олівецьЬ стілецьЬ дідуцьЬ викладаЧ м'яЧ перекладаЧ ключЧ батькоО дядькоО собакаА старостаА	сестраА бабусяЯ екскурсіяЯ сільЬ осіньЬ медальЬ відповідЬ ніч□ любов□ ріЧ матиИ	вікноО містоО місцеЕ морЕ заняттяЯ платаЯ ім'я таксі
	□, -Й, Ъ	-А, -Я, -ія, Ъ	-О, -Е, тt +Я

* * *

The noun (іменник) — is the main part of speech and it is the basis of Ukrainian grammar. Ukrainian nouns have three genders, they can be singular and plural and what is more important they have seven cases. Unlike English they do not have articles.

Depending on the noun's gender, number or case the other parts of speech (i.e. adjectives, pronouns, prepositions, numerals and verbs) will change.

For example:

Цей чоловік кладе книжку на стіл. — This man is putting (puts) a book on the table.

What we have here is the main noun “чоловік” (a predicate) which is masculine, singular and in nominal case (answers the question: “who?”). According to this we have to change the pronoun and the verb.

Let's talk about the genders

There are three of them:

Masculine (чоловічий рід).

Feminine (жіночий рід).

Neuter (середній рід).

Masculine nouns that are obviously “male”: чоловік — a man, хлопець — a boy, батько — a father, брат — a brother, друг — a (boy)friend, містер — Mister, бик — a bull, півень — a rooster etc.;

mostly all animals which don't have a specific gender distinction in their names: поні — pony, шимпанзе — chimpanzee, какаду — cockatoo, кенгуру — kangaroo etc.;

mostly have no endings: дуб — an oak, лоб — a forehead, зошит — a notebook, клас — a class, біль — a pain, сміх — a laughter etc.;

more rarely have -a or -o endings: Микола — Mykola (Michael), дядько — an uncle, тато — dad.

Feminine nouns that are obviously “female”: жінка — a woman, дівчина — a girl, мати — a mother, сестра — a sister, подруга — a (girl)friend, місіс — Missis, корова — a cow, курка — a hen etc.;

mostly have -a or -я endings: голова — a head, рука — a hand, шафа — a wardrobe, стіна — a wall, земля — an earth, мрія — a dream etc.;

more rarely have no endings: тінь — a shadow, ніч — a night, радість — a joy.

Neuter nouns that indicate animal babies and have -a or -я endings: курча — a chicken, ягня — a lamb, теля — a calf, порося — a piglet, цуценя — a puppy, кошеня — a kitten etc.;

mostly have -o or -e endings: вікно — a window, дерево — a tree, село — a village, дзеркало — a mirror, плече — a shoulder, море — a sea etc.;

may also have -я endings: знання — a knowledge, обличчя — a face, плем'я — a tribe, ім'я — a name.

Урок 8

жінка	woman	життя	life
журнал	journal	ніж	knife
книжка	book	чай	tea
ложка	spoon	річ (вона)	thing
дружина	wife	ніч (вона)	night
чоловік	husband man	ключ	key
ручка	pen	викладач	teacher
дочка	daughter	перекладач	translator
вечір	evening	речення	sentence
дівчина	girl	їдальня	canteen

підручник	textbook	шкарпетки	socks
зупинка	stop	медуніверситет	Medical University
година	o'clock	горішки	nuts
шафа	cupboard	дерево	tree
школа	school	ліжко	bed
шарф	scarf	печиво	cookie
шапка	cap	прізвище	surname
зошит	notebook	гроші	money
дошка	board	родичі	relatives
чашка	cup	наш, наша, наше, наші	our, ours
машина	car	ваш, ваша, ваше, ваші	your, yours
вішалка	hanger	їхній, їхня, їхнє, їхні	their, theirs
маршрутка	minibus	Скажіть, будь ласка...	Tell me, please
щітка	brush	Добрий вечір!	Good evening!
батьківщина	motherland	До побачення!	Goodbye!
гуртожиток	hostel	Вибачте!	Excuse me!
площа	square	Смачного!	Bon appetit!
плащ	raincoat	теж	also
дощ	rain	чи	or
борщ	soup	що	What that
чіпси	chips	шість	six

* * *

Число іменника

Однина (Singular) (він, вона, воно)	Множина (Plural) (вони)	Закінчення (Ending)
<i>Чоловічий рід (він)</i>		
клас юнак сад батько	класи юнаки сади батьки	- и
учитель хлопець	учителі хлопці	-ь → - і
ніж товариш плащ	ножі товариші плащі	(-ж, -ч, -ш, -щ) → - і
герой музей	герої музеї	- й → - ї
лікар школяр секретар буквар <i>але:</i> касир бригадир	лікарі школярі секретарі букварі касири бригадири	(-ар, -яр) → - і (-р) → - и
<i>Жіночий рід (вона)</i>		
книга кімната	книги кімнати	(-а) → - и
вулиця земля	вулиці землі	-я → - і
річ	речі	(-ж, -ч, -ш, -щ) → - і

площа відповідь	площі відповіді	-ь → - і
аудиторія сім'я	аудиторії сім'ї	-ія → - ії -'я → - 'ї
<i>Середній рід (воно)</i>		
вікно слово прізвище	вікна слова прізвища	-о → - а (-ч, -щ), е → - а
море місце	моря місця	-е → - я
завданн <u>я</u>	завданн <u>я</u>	(т)я → - я

Урок 9

Іменник хто? що?	The Noun who? what?		
тітка	aunt	друг (друзі)	friend
іноземка	foreigner	людина (люди)	person man
українець	Ukrainian	дитина (діти)	child
пальто	coat	дівчина (дівчата)	girl
сумка	bag	батько (батьки)	father
малюнок	picture	мати (матері)	mother
костюм	costume	ім'я (імена)	name
джинси	jeans	хвилина	minute
коледж	college	рис	rice
макарони	macaronis	мандарин	mandarin
дзеркало	mirror	ананас	anas
дзвінок	call	олія	oil
йод	iodine	огірок	cucumber
йогурт	yogurt	сметана	sour cream
		мільйон	million

район	district	Числівник	Numeral
понеділок	Monday	один	1
вівторок	Tuesday	два	2
середа	Wednesday	три	3
четвер	Thursday	чотири	4
п'ятниця	Friday	п'ять	5
субота	Saturday	шість	6
неділя	Sunday	сім	7
номер	number	вісім	8
блокнот	notepad	дев'ять	9
пенал	pencil case	десять	10
помідор	tomato	одинадцять	11
риба	fish	дванадцять	12
майонез	mayonnaise	тринадцять	13
Питання	Questions	чотирнадцять	14
Хто?	Who?	п'ятнадцять	15
Що?	What?	шістнадцять	16
Чий, чия, чиє, чий ?	Whose?	сімнадцять	17
		вісімнадцять	18
Як?	How?	дев'ятнадцять	19
Скільки?	How much?	двадцять	20
Вирази		Expressions	
Скільки коштує...?		How much is a ...?	
Одну гривню, копійку Дві, 3, 4 гривні, копійки 5 – 20 гривень, копійок			
Усі студенти старанно працюють.		All students working diligently.	
День народження		birthday	
рідне місто		Hometown	

* * *

The Pronoun (Займенник)

	Чий дім?	Чия кімната?	Чие вікно?	Чиї речі?
Я	мій	моя	моє	мої
Ти	твій	твоя	твоє	твої
Він	його	його	його	його
Вона	її	її	її	її
Ми	наш	наша	наше	наші
Ви	ваш	ваша	ваше	ваші
Вони	їхній	їхня	їхнє	їхні

* * *

The pronoun (займенник) is a part of speech which defines objects, qualities or quantities, without naming them. They answer the questions: who? what? which? whose? how many?

Pronouns have genders, singular/plural form and change according to cases.

There are nine groups of pronouns in Ukrainian language: Personal pronouns (особові займенники): я (I), ти (you), він, вона, воно (he/she/it), ми (we), ви (you), вони (they);

Possessive pronouns (присвійні займенники) мій (my/mine), твій (you/yours), його, її (his/its, her/hers), наш (our/ours), ваш (your/yours), їхній (their/theirs), свій;

Reflexive pronouns (зворотні займенники): себе (myself/herself/himself/herself/itself/ourselves/themselves/yourselves/oneself);

Interrogative pronouns (питальні займенники): хто? (who?), що? (what?), чий? (whose?), який? (what?), котрий? (which? what?);

Conjunctive pronouns (відносні займенники): хто (who), що (what), чий (whose), який (what), котрий (which, what);

Demonstrative pronouns (вказівні займенники): цей (this), той (that), такий (such), стільки (this much);

Defining pronouns (означальні займенники): всякий, усякий (every; any), весь, увесь, весь (all; whole), кожний, кожен (every), інший (another), сам (self; alone), самий (the one; the same);

Indefinite pronouns (неозначені займенники): хтось (somebody), щось (something), хто-небудь (somebody), будь-який (anything), будь-хто (anybody), будь-що (anything) etc.;

Negative pronouns (заперечні займенники): ніхто (nobody; no one), ніщо (nothing), ніякий (no; none; any), нічий (nobody's), ніскільки (not at all; not a bit; nothing).

Personal pronouns define people, other creatures, objects, things.

All personal pronouns change according to cases and have singular, plural forms. Pronoun він also has genders.

я — I (sing.)

ти — you (sing.)

він — he (sing., masculine)

вона — she (sing., feminine)

воно — it (sing., neuter)

ми — we (pl.)

вони — they (pl.)

ви — you (pl.)

Possessive pronouns define possession of an object to the first person: мій (my/mine), to the second: твій (your/yours), ваш (your/yours), the third: його (his, its), її (her/hers), наш (our/ours), їхній (their/theirs) or any person: свій.

Possessive pronouns (except його, її) change according to cases, genders and have singular, plural forms.

But unlike other possessive pronouns, свій is used to describe the belonging of an object to any person, which is performing an action.

For example:

Він продає свої книги. — He is selling his books (he as a person is performing an action - selling);

Його книжки дуже відомі. — His books are very popular (there isn't any action here).

Reflexive pronoun себе defines someone, who is performing an action. It does not have gender, singular/plural or Nominative forms, but has other case forms. Reflexive pronoun can be used for any person, one or many. This is basically all English reflexive pronouns in one. Myself, herself, himself, herself, itself, ourselves, themselves, yourselves, oneself will all mean себе in Ukrainian.

Він себе не розуміє. — He does not understand himself.

Дівчата себе не впізнали. — Girls did not recognise themselves.

Вона купила собі нове дзеркало. — She bought herself a new mirror.

Урок 10

The verb (дієслово) — is a part of speech which describes the state or action of an object. It answers the questions: що робити?/що зробити? (what to do?). The infinitive of a verb is its basic form (all verbs in the dictionary are infinitives). Ukrainian infinitives end with a suffix -ти (-ть), after which there can be used suffix -ся. As a basic form of a verb infinitive bare only some of the verb's general categories (i.e. aspect, transivity and voice). On the other hand they do not have person, number, tense, mood or gender.

* * *

Present tense (Теперішній час)

Заповніть таблицю! (Fill in the table!)

дієслово	знати	читати	думати
the verb	to know	to read	to think
я	зна <u>ю</u>		
ти	зна <u>єш</u>		
він / вона	зна <u>є</u>		
ми	зна <u>ємо</u>		
ви	зна <u>єте</u>		
вони	зна <u>ють</u>		
	слухати	відпочивати	розповідати
	to listen	to rest	to tell
я			
ти			
він/ вона			
ми			

ВИ			
ВОНИ			
	розуміти	питати	розмовляти
	to understand	to ask	to talk
Я			
ТИ			
ВІН /ВОНА			
МИ			
ВИ			
ВОНИ			
	перекладати	перевіряти	відповідати
	to translate	to check	to answer
Я			
ТИ			
ВІН /ВОНА			
МИ			
ВИ			
ВОНИ			
	працювати	виконувати	пояснювати
	to work	to perform	to explain
Я			
ТИ			
ВІН /ВОНА			
МИ			
ВИ			
ВОНИ			
	повторювати	давати	писати (с/ш)
	to repeat	to give	to write

Я			пишу
ТИ			пишеш
ВІН /ВОНА			пише
МИ			пишемо
ВИ			пишете
ВОНИ			пишуть
	запитувати		хворіти
	to ask		be ill
Я		Я	
ТИ		ТИ	
ВІН/ВОНА		ВІН/ВОНА	
МИ		МИ	
ВИ		ВИ	
ВОНИ		ВОНИ	

* * *

інфінітив	Infinity
імператив	Imperativ
сьогодні	today
вчора	yesterday
завтра	tomorrow
зараз	now
добре	good
погано	badly
швидко	quickly
повільно	slowly
голосно	aloud
тихо	silently
правильно	correctly
неправильно	incorrectly

Урок 11

Робити П я роблю ти робиш він робить ми робимо ви робите вони роблять	що? вправу	To do
Що ви робите? Що ти робиш?		What are you doing?
Як?		How?
спочатку		First primarily
потім		Then subsequently
але		but
далі		further
ще		Yet
великий		big
домашнє завдання		homework
За комп'ютером		on a computer
повідомлення		message
склад		syllable
інфінітив		імператив
Знати		Ти знай! Ви знайте!
		<i>Заповніть таблицю!</i>
читати		
думати		
слухати		
розуміти		
питати		
розмовляти		
відпочивати		

перекладати	
перевіряти	
відповідати	
розповідати	
працювати	
виконувати	
пояснювати	
запитувати	
повторювати	
давати	Давай! Давайте!
писати (с/ш)	Пиши! Пишіть!
робити	Роби! Робіть!

Урок 12

Українська мова	Ukrainian language	
Англійська мова	English	
Французька мова	French language	
Індійська мова	Indian language	
Арабська мова	Arabic language	
Російська мова	Russian language	
Говорити II (To speak) Я говорю Ти говориш Він (вона) говорить Ми говоримо Ви говорите Вони говорять	Як? голосно, тихо Якою мовою? українською мовою англійською французькою індійською арабською російською	In what language?

Любити II Я люблю Ти любиш Він (вона) любить Ми любимо Ви любите Вони люблять	Що робити? читати що? музику	To love
Танцювати I Я танцюю Ти танцюєш Він \ вона танцює Ми танцюємо Ви танцюєте Вони танцюють		to dance
дуже		very
вже		already
трохи		Slightly few
уважно		attentively
неуважно		absently
все		all
тому що		because
завжди		always
часто		often

* * *

Дієвідмінювання

Conjugation of verbs

Група I (писати, читати)	Група II (робити)
Я -у, -ю (пищу, читаю)	Я -у, -ю (роблю)
Ти -еш, -єш (пишеш, читаєш)	Ти -иш, -їш (робиш)
Він -е, -є (пише, читає)	Він -ить, -їть (робить)
Ми -емо, -ємо (пишемо, читаємо)	Ми -имо, -їмо (робимо)
Ви -ете, -єте (пишете, читаєте)	Ви -ите, -їте (робите)
Вони -уть, -ють (пишуть, читають)	Вони -ять, -ають (роблять)

Урок 13

The adjective (прикметник) is a part of speech which defines the subject and answers the question: “який?” “яка?” “яке?” (which?/what?/what kind?) and “чий?” “чия?” (whose?).

The adjective can be changed according to gender, number and case of the noun it defines:

солодкий шоколад — sweet chocolate (singular, masculine gender, Nominative case),

солодка цукерка — sweet candy (singular, feminine gender, Nominative case),

солодке морозиво — sweet ice cream (singular, neuter gender, Nominative case),

солодкі яблука — sweet apples (plural, Nominative case).

* * *

Прикметник (The adjective) <u>What kind of..?</u>			
він	вона	воно	вони
Який? (-ий, -ій)	Яка? (-а,-я)	Яке? (-е,-є)	Які? (-і)
Великий big	велика	велике	великі
Маленький Little, small	маленька	маленьке	маленькі
Новий new	нова	нове	нові
Старий old	стара	старе	старі
Хороший good	хороша	хороше	хороші
Поганий bad	погана	погане	погані
Гарний nice, fine	гарна	гарне	гарні
Важкий difficult	важка	важке	важкі
Легкий easy	легка	легке	легкі
Цікавий interesting	цікава	цікаве	цікаві
Іноземний foreign	іноземна	іноземне	іноземні
Домашній home	домашня	домашнє	домашні
Синій blue	синя	синє	сині

<u>Заповніть таблицю!</u>			
Українськ_ Ukrainian	українськ_ _	українськ_ _	українськ_ _
Англійськ_ English	англійськ_ _	англійськ_ _	англійськ_ _
Арабськ_ Arabic	арабськ_ _	арабськ_ _	арабськ_ _
Індійськ_ Indian	індійськ_ _	індійськ_ _	індійськ_ _
Французськ_ French	французськ_ _	французськ_ _	французськ_ _
Російськ_ Russian	російськ_ _	російськ_ _	російськ_ _
Червон_ red	червон_ _	червон_ _	червон_ _
двадцять	20		
тридцять	30		
сорок	40		
п'ятдесят	50		
шістдесят	60		
сімдесят	70		
вісімдесят	80		
дев'яносто	90		
сто	100		
сквер	Square, park		
часто	often		
рідко	seldom		

Урок 14

The locative case Principal uses of the locative

Denoting where something/someone is; for example:

Книга – на столі. The book is on the table.

Denoting where something is happening, for example:

Переговори відбуваються в Києві. The talks are taking place in Kyiv.

With the prepositions у/в, на, при, for example:

у ресторані in the restaurant

на концерті at the concert

Most nouns end in i.

Points to remember:

The locative of masculine nouns ending in -к, -ак, -ук, -ок ends in у: будинок – у будинку, парк – у парку.

The same applies to a few other short nouns: сніг – у снігу, сад – у саду, гай – у гаю (soft equivalent of у).

The locative of masculine nouns denoting human beings ends in -ові, -еві, -єві: батько – на батькові, коваль – на ковалеві, водій – на водієві.

If the consonants к, г, х occur before an ending in i in the locative, these letters change: к – ц, г – з, х – с: рука – в руці, нога – на нозі, поверх – на поверсі.

* * *

Що? What?	Де? Where? У= В (in, at)		
деканат	У (в) деканаті	- і	in deanery
магазин	У (в) магазині		in the shop
супермаркет	У (в) супермаркеті		in the supermarket
зошит	У (в) зошиті		in the notebook
кімната	У (в) кімнаті		in the room
лікарня	У (в) лікарні		in the hospital
село	У (в) селі		in the village
слово	У (в) слові		in a word
речення	У (в) реченні		in a sentence
море	У (в) морі		in the sea
журнал	У (в) журналі		in the journal
гаманець	У (в) гаманці		in the wallet
музей	У (в) музеї	- й → -ї	in the museum
піцерія	У (в) піцерії	- ія → -її	in the pizzeria
книжка	У (в) книжці (к/ц)		in a book
сумка	У (в) сумці (к/ц)		in the bag
аудиторія	В аудиторії		in the audience
аптека	В аптеці		in the pharmacy
	(в → а, у, о, є, є, и, і, я, ю)		
університет	В університеті		at the University
	НА (on, at, in)		
базар	На базарі		At the bazaar
факультет	На факультеті		At the Faculty
концерт	На концерті		In the concert
стіл	На столі (і/о)		On the table
поверх	На поверсі (х/с)		On the floor

кафедра	На кафедрі	At the Department	
пара	На парі	At the lesson	
лекція	На лекції	At the lecture	
площа	На площі	On the square	
вулиця	На вулиці	In the street	
море	На морі	On the sea	
місце	На місці	In place	
стілець	На стільці	On the chair	
вікно	На вікні	On the window	
парк	У парку	к→ - ку	In the park
банк	У банку	In the bank	
гуртожиток	У гуртожитку	In the hostel	
будинок	У будинку	In a house	
ліжка	На ліжку	On the bed	

Заповніть таблицю!

Що?	Де?
небо	
буфет	
пакет	
диван	на
сумка	
текст	
каса	
автобус	
зупинка	на
робота	на

родина	
урок	на
фраза	
вправа	
перерва	на
кафедра	на
квартира	
базар	на
дерево	на
коридор	
лист	
слово	
словник	
клас	
вокзал	на
пенал	
молоко	
вухо	
карта	на
ресторан	
університет	
ліфт	на
дім	
стіл	на
сторінка	на

тарілка	
бібліотека	
фільм	
газета	
група	
Вінниця	
Україна	
Київ	
музей	
трамвай	
аудиторія	
лекція	на
піцерія	
завдання	
склянка	
Нігерія	
Європа	
Фінляндія	

* * *

Навчатися I to study	де?
Я навча <u>ю</u> сь	в медичному університеті
Ти навча <u>є</u> шся	at the Medical University
Він/вона навча <u>є</u> ть <u>с</u> я	на медичному факультеті
Ми навча <u>є</u> мо <u>у</u> сь	at the Medical Faculty

Ви навча <u>є</u> т <u>є</u> сь Вони навча <u>ю</u> т <u>ь</u> ся	на фармацевтичному факультеті at the pharmaceutical на стоматологічному факультеті at the Stomatological how? як? добре погано
Займатися I	де? to study engage, do, engage in, work, practice, be engaged in
Я займаюсь Ти займаєшся Він/вона займається Ми займаємось Ви займаєтесь Вони займаються	на парі в бібліотеці в аудиторії
Дивитися II to look, to watch	що?
Я дивлюсь Ти дивишся Він /вона дивиться Ми дивимось Ви дивитесь Вони дивляться	фільм журнал телевізор

Урок 15

Жити I to live	де?
Я живу Ти живеш	в місті у Вінниці

Він/вона живе Ми живемо Ви живете Вони живуть	в Україні на вулиці в Києві на квартирі
Снідати I Have breakfast	де? в буфеті, в кімнаті
Обідати I де?	have dinner
Вечеряти I де?	have supper
Гуляти I де?	to walk
Коли?	When?
Вранці = уранці	in the morning
Вдень = удень	in the daytime
Ввечері = увечері	In the evening
завжди	always
особливо	Especially, notably
разом	Together
багато	many
мало	little
зараз = тепер	now
раніше	Formerly, previously
ранок	the morning
день	the day
вечір	the evening
вчора	yesterday
сьогодні	today
завтра	tomorrow

Урок 16

Минулий час дієслова (Past tense)

Заповніть таблицю!

Інфінітив	Минулий час дієслова (Past tense)		
Робити To do	Він (я,ти) роб <u>ив</u> Вона (я,ти) роб <u>ила</u> Вони (ми, ви) роб <u>или</u>		
	він (я, ти)	вона (я, ти)	вони (ми, ви)
Знати to know	знав	знала	знали
Читати to read			
Думати to think			
Слухати to listen			
Розуміти to understand			
Питати to ask			
Розмовляти to talk			
Відпочивати to rest			
Перекладати to translate			
Перевіряти to check			
Відповідати to answer			

Розповідати to tell			
Працювати to work			
Виконувати to perform			
Пояснювати to explain			
Запитувати to ask			
Повторювати to repeat			
Давати to give			
Писати to write			
Говорити To speak			
Любити To love			
Танцювати to dance			
Жити to live			
Снідати have breakfast			
Обідати have dinner			
Вечеряти have supper			

Гуляти to walk			
Хворіти be ill			
Бути To be			
Дивит <u>и</u> ся що? to look to watch	Він (я,ти) див <u>и</u> вся		
	Вона (я,ти) див <u>и</u> лася		
	Вони (ми, ви) див <u>и</u> лися		
Навч <u>а</u> тися де? to study	Він Вона Вони		
Займ <u>а</u> тися де? to study engage, do	Він Вона Вони		

Урок 17

Інфінітив	Вивчати I To study	Що? Яку мову?
Теперішній час (present tense)	Я вивчаю	українську мову
	Ти вивчаєш	російську мову
	Він/вона вивчає	англійську мову
	Ми вивчаємо	медицину
	Ви вивчаєте	анатомію
	Вони вивчають	хімію
Минулий	Він вивчав	математику

час (Past tense)	Вона вивчала	
	Вони вивчали	
Імператив (imperative)	Ти вивчай !	
	Ви вивчайте!	
Інфінітив	Хотіти I To want	Що робити? (Інфінітив)
Теперішній час	Я хочу	бути лікарем (I want to be a doctor)
	Ти хочеш	навчатися в університеті
	Він хоче	відпочивати
	Ми хочемо	гуляти в парку
	Ви хочете	
	Вони хочуть	
Минулий час	Він хотів Вона хотіла Вони хотіли	

Ким ти хочеш бути?	Who do you want to be?	
Хто? (він)	Бути ким? - ом	ч, - ар → - ем
міліціонер	міліціонером	
	<i>Заповніть таблицю!</i>	
бізнесмен		
президент		
поет		
фізик		
батько		
фотограф		
таксист		

менеджер	
банкiр	
стоматолог	
хірург	
викладач	ч → - ем
перекладач	
лікар	ар → - ем
директор	
спортсмен	
математик	
касир	
професор	
артист	
артистка	
секретар	
секретарка	
музикант	

Урок 18

Заповніть таблицю!

Що?	Звідки? (from where?)
<i>він</i>	з = із
Ліван □	з Лівану □ → у
Камерун	
Єгипет	
Еквадор	
Ірак	
Азербайджан	
Судан	

Іран	
<i>вона</i>	
Ангола	З Анголи а→и
Україна	
Африка	
Європа	
Америка	
Гана	
Палестина	
Польща	
Індія	З Індії ія → ії
Нігерія	
Йорданія	
Франція	
Англія	
Фінляндія	
Ефіопія	
Кенія	
Сирія	Із
	Із before з,с,ц,ч,ш,щ
Звідки ти приїхав?	Where did you come from?
Звідки ви приїхали?	
Звідки він приїхав?	
Звідки вона приїхала?	
Я приїхав з Англії.	I come from England.
Познайомся!	become acquainted
Дуже приємно!	Very nice!
одинадцять	11
дванадцять	12

тринадцять	13
чотирнадцять	14
п'ятнадцять	15
шістнадцять	16
сімнадцять	17
вісімнадцять	18
дев'ятнадцять	19
двадцять	20
тридцять	30
сорок	40
п'ятдесят	50
шістдесят	60
сімдесят	70
вісімдесят	80
дев'яносто	90
сто	100
двісті	200
триста	300
чотириста	400
п'ятсот	500
шістсот	600
сімсот	700
вісімсот	800
дев'ятсот	900
Одна тисяча	1000
Дві тисячі	2000
Три тисячі	3000
4 тисячі	4000
5 – 20 тисяч	5000

The Noun: Cases

Nominative case (Називний відмінок): хто? що?

The nominative case is the easiest one as it answers direct questions: who? and what?

The word “називний” is derived from Ukrainian “назва” (a name), so basically it is a dictionary form of a noun, which names the object in the sentence:

His name is Oleh. — Його звали Олег.

If a noun is a subject in the sentence, it has to be nominative case:

The girl is playing the piano. — Дівчинка грає на піаніно.

The book lies on the table. — Книжка лежить на столі.

If a noun is a part of a predicate (stays after a dash, which replaces “to be”):

He's brother is a doctor. — Його брат — лікар.

I am a (male) student. — Я — студент.

Genitive case (Родовий відмінок): кого? чого?

The genitive case shows that something or somebody is possessing or not possessing to somebody or something else.

The word “родовий” is derived from Ukrainian “рід” (a gender, a generation) and the question you can put is: whose gender?, so

it's basical purpose is to point out the possession, belonging, membership of the object:

The girl's piano. — Піаніно дівчинки.

The back of the chair. — Спинка крісла.

He is a school principal (a principal of school). — Він директор школи.

In some negative sentences:

I do not have a credit card. — У мене немає кредитної картки.

James cannot send the letter. — Джеймс не може відіслати листа.

Dative case (Давальний відмінок): кому? чому?

The word “давальний” is derived from Ukrainian “давати” (to give) and the question you can put is: who to give?

He gave a candy to a boy. — Він дав цукерку хлопчику.
or who to show, tell, explain, present to:

Please, explain (to) sister this rule. — Будь ласка, поясни сестрі це правило.

He did not tell (to) his friend that secret. — Він не розказав своєму другові той секрет.

Accusative case (Знахідний відмінок): кого? що?

The word “знахідний” is derived from Ukrainian “знаходити” (to find) and the question you can put is: who to search for? what to search for?,

in this case it is a direct object of a verb (action):

He is searching for mom. — Він шукає маму.

She is searching for a book. — Вона шукає книжку.

The student (pupil) have made his homework. — Учень зробив своє домашнє завдання.

Instrumental case (Орудний відмінок): ким? чим?

This case is used when you want to express that someone or something is used by or works with smth or smb else.

The word “орудний” is derived from Ukrainian “орудувати” (to operate with, to handle with) and the question you can put is: who to handle with? what to handle with?

He paints with a brush. — Він малює пензликом.

with the preposition з(зі) (with):

Mother went to a theater with sister. — Мати пішла в театр з сестрою.

Travelling by transport or going on foot, walking along the street, city or other long distances:

I walk along this street every day. — Я гуляю цією вулицею щодня.

He went to France by car. — Він поїхав до Франції машиною.

When somebody is interested, engaged or involved in something (somebody):

His girlfriend is interested in history. — Його подруга цікавиться історією.

She is studying (is engaged in) classical music. — Вона займається класичною музикою.

Locative case (Місцевий відмінок): на кому? на чому?

This case indicates the location. This case is used only with a preposition.

The word “місцевий” is derived from Ukrainian “місце” (a place) and the question you can put is: on what? on whom? (but only the location, not the destination!)

The cat is sitting in the armchair. — У кріслі сидить кіт.

When telling the time (with a preposition o (at)):

He came at nine o'clock. — Він прийшов о дев'ятій годині.

Vocative case (Кличний відмінок)

The vocative case doesn't have any questions. It is used only in the direct speech when somebody is addressing somebody else.

“Mother, put it please on the shelf.” — “Мамо, поклади це, будь ласка, на полицю.”